

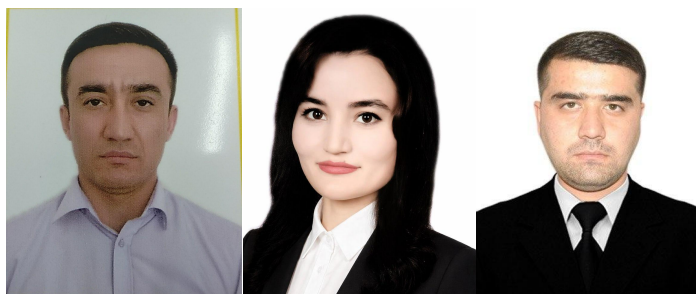

URGANCH DAVLAT TIBBIYOT INSTITUTI JANUBIY OROLBO'YI TIBBIYOT JURNALI

2 - TOM, 5/2- SON. 2026

14.00.00 - TIBBIYOT FANLARI ISSN: 3093-8740

YOSHLARDA O'TKINCHI MIYA QON AYLANISHI BUZILISHLARI ETIOLOGIYASIDA MAGISTRAL QON TOMIRLAR ANOMALIYALARI VA DISSEKSIYASINING O'RNI

Samatov Farrux Farxodovich – TDTU Termiz filiali Tibbiy psixologiya, nevrologiya va psixiatriya kafedrasasi assistenti, PhD¹

e-mail: samatovfarrux@icloud.com, orcid logo - <https://orcid.org/0009-0003-8049-5540>

Xo'shmurodova Mexrigiyo Allayorovna - TDTU Termiz filiali Tibbiy psixologiya, nevrologiya va psixiatriya kafedrasasi dotsenti, PhD²

e-mail: mehrigiyoXushmurodova@gmail.com, orcid - <https://orcid.org/0009-0004-4336-8259>

Izzatullaev Jonibek Shokir o'g'li - TDTU Termiz filiali Tibbiy psixologiya, nevrologiya va psixiatriya kafedrasasi assistenti³

e-mail: izzatulloevjonibek50@gmail.com, orcid logo - <https://orcid.org/0009-0006-1487-6574>

**Samatov Farrux Farxodovich, Xo'shmurodova Mexrigiyo Allayorovna,
Izzatullaev Jonibek Shokir o'g'li**

Toshkent davlat tibbiyot universiteti Termiz filiali tibbiy psixologiya, nevrologiya va psixiatriya kafedrasasi assistentlari

Dolzarbliigi: So'nggi yillarda viloyat miqyosida yosh va o'rta yoshdagi (22-45 yosh) aholi o'rtasida transiztor ishemik hujum (TIH) ko'rsatkichlari ortib bormoqda. Bunday bemorlarda klassik aterosklerotik omillar bo'lmaganda, tomir anatomik variantlari patogenezda birinchi planga chiqmoqda.

Maqsad: Yosh bemorlarda TIH kelib chiqishida umurtqa (vertebral) va uyqu (karotid) arteriyalari dissektsiyasi hamda patologik qiyshiqliklarining (kinking, coiling) ahamiyatini baholash.

Material va metodlar: Klaster nevrologiya va neyro-vizualizatsiya bo'limlarida TIH tashxisi bilan davolangan **20 nafar yosh bemorning** (o'rtacha yoshi 34 ± 4) bosh miya va bo'yin qon tomirlari MRT-angiografiyasi hamda MSKT tahlillari o'rganildi.

Natijalar va muhokama: Retrospektiv tahlillar shuni ko'rsatdiki, tekshirilgan yosh guruhidagi 20 nafar bemordan **6 tasida (30%)** vertebral arteriyalar patologik

URGANCH DAVLAT TIBBIYOT INSTITUTI JANUBIY OROLBO'YI TIBBIYOT JURNALI

2 - TOM, 5/2- SON. 2026

14.00.00 - TIBBIYOT FANLARI ISSN: 3093-8740

burilishi yoki gipoplaziyasi, **2 tasida (10%)** jismoniy zo'riqishdan keyingi arteriya dissektsiyasi (shikastlanishi) aniqlandi. Qolgan 12 nafar bemorda vegetativ-tomir disfunksiyalari va mikrotrombotsitar o'zgarishlar yetakchilik qildi. Dinamikada o'tkazilgan maqsadli tomir va antiagregant terapiya o'tkir ishemik insultga o'tish xavfini to'liq bartaraf etdi.

Xulosa: Surxondaryo hududida yosh bemorlar to'satdan kognitiv yoki fokal nevrologik defitsit bilan murojaat qilganda, an'anaviy xavf omillaridan tashqari, zudlik bilan kontrastli yoki MRT/MSKT angiografiya skriningini o'tkazish o'tkir insultning oldini olishda hal qiluvchi diagnostik bosqich hisoblanadi.